

prima instanță - M. Diaconu
instanța de apel - M.Cigureanu, S.Arnaut, B. Bîrca,

ÎNCHEIERE

22 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Vera Macinskaia
Maria Ghervas
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de către Rață Aglaia și avocatului acesteia Danciuc Ghenadie,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Rață Aglaia împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării termenului rezonabil de examinare a cauzei și repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 mai 2014, prin care a fost respins apelul declarat de către Rață Aglaia, și menținută hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 10 decembrie 2013,

c o n s t a ță ;

La 18 septembrie 2013 Rață Aglaia s-a adresat în instanța de judecată cu o cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției în care a solicitat constatarea încălcării termenului rezonabil de examinare a cauzei și repararea prejudiciului material în mărime de 5000 lei, prejudiciu moral în mărime de 50 000 lei și repunerea în termenul de intentare a procesului civil.

În motivarea pretențiilor formulate s-a reiterat că, a depus în Judecătoria Soroca cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei Soroca, Svetlana Șerban și Șemeacov Victor în care a solicitat declararea nulității contractelor de vânzare-cumpărarea casei de locuit, evacuarea și revendicarea bunurilor aflate în posesia nelegitimă.

Susține că, cauza a fost examinată de mai multe instanțe, iar prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16 noiembrie 2011 s-a respins recursul declarat de Rață Aglaia și Rață Victor și s-a menținut Decizia Curții de Apel Bălți din 28 iunie 2011 și hotărîrea Judecătoriei Soroca din 13 aprilie 2011 prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Invocă că, în instanța de judecată pînă a fi efectuate modificările referitor la

reprezentarea în instanța de judecată a fost reprezentată de către un reprezentat în bază de procură, deoarece starea de sănătate era precară, iar ulterior reprezentantul său nu a putut participa, deoarece nu dispune de licență de avocat, iar starea materială nu i-a permis să angajeze un avocat, din care motiv nu s-a încadrat în termenul de 6 luni din momentul pronunțării ultimei hotărâri judecătorești pentru a se adresa în judecată cu prezenta acțiune.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani din 10 decembrie 2013, cererea de chemare în judecată înaintată de Rață Aglaia a fost respinsă ca tardivă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 mai 2014, s-a respins apelul declarat de Rață Aglaia, și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 10 decembrie 2013.

La 19 iunie 2014, Rață Aglaia a declarat recurs împotriva hotărârilor judecătorești cerînd admiterea recursului, casarea acestora și remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

Recurentul în motivarea recursului a invocat că, s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării termenului rezonabil de examinare a cauzei și repararea prejudiciului material și moral. Prin încheierea judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 03 ianuarie 2013, cererea de chemare în judecată a fost restituită, totodată i s-a explicat că este necesar să concretizeze circumstanțele de fapt și pretențiile pentru fiecare cerință, precum și să prezinte toate documentele care certifică circumstanțele pe care și-a întemeiat pretențiile.

Susține că, actele solicitate de la instanțele judecătorești care au examinat anterior litigiul declararea nulității contractelor de vânzare-cumpărarea casei de locuit, evacuarea și revendicarea bunurilor aflate în posesia nelegitimă, și litigiul privind restituirea bunurilor confiscate în timpul represiunilor politice, i-au fost eliberate doar parțial, din cele solicitate, totodată actele nu au fost autentificate, nu i s-au eliberat copiile proceselor verbale care constatau tergiversarea examinării cauzelor. Pînă a acumulat toate actele necesare termenul de adresare în instanță a expirat.

Mai susține că prin actele judecătorești emise i s-a îngăduit dreptul la accesul liber la justiție și art. 20 din Constituția RM.

La 25 iunie 2014 și avocatului recurente Danciuc Ghenadie a declarat recurs împotriva hotărârilor judecătorești cerînd admiterea recursului, casarea acestora și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului formulat a menționat că, hotărârile emise de instanțele ierarhic inferioare sunt neîntemeiate. Instanța de fond prin respingerea acțiunii ca tardivă nu s-a expus asupra motivelor de repunere în termen a acțiunii, deși la materialele dosarului în acest sens au fost anexate probe.

Invocă că, instanța de judecată a ignorat prevederile art.116,166 alin.2 Cod de Procedură civilă.

Menționează că, hotărârea primei instanțe nu este întemeiată și fondată deoarece instanța de judecată la examinarea pricinii a ignorat prevederile art.4 din Legea nr. 87/2011 privind examinarea pricinii și sarcina probațiunii. Argumentele

instanțelor investite cu judecarea fondului nu corespund adevărului deoarece reclamanta în cererea de chemare în judecată a indicat corect pretențiile și obiectul cauzei.

Susține că sunt neargumentate și motivele instanței de apel referitor la refuzul în repunerea în termen doar din motivul că acțiunea fost depusă peste un an de zile de la emiterea deciziei Curții Supreme de Justiție. Despre decizia în cauză a aflat în luna noiembrie a anului 2012, la materialele dosarului fiind lipsă dovada recepționării deciziei nominalizate. Incorect a respins demersul apelantei privind recalificarea căii de atac din apel în recurs deoarece prima instanță a emis o hotărâre contrară legii.

Mai invocă că, Aglaei Rață i-a fost încălcat dreptul constituțional și fundamental al omului prevăzut de art.20 al Constituției RM, accesul liber la justiție și art. 6 al Convenției CEDO.

Examinând temeiurile recursurilor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile din considerentele ce urmează.

Recurentul și avocatul acesteia Danciuc Ghenadie s-au conformat prevederilor legale și recursurile declarate la 19 iunie 2014 și respectiv 25 iunie 2014 sunt depuse în termen, potrivit prevederilor art. 434 Cod de Procedură Civilă.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de Procedură Civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Rață Aglaia și avocatului acesteia Danciuc Ghenadie, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai

asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) Cod de Procedură Civilă.

Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, accesul la un tribunal în aspectul art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale cuprinde și condițiile în care poate fi atacată o hotărâre a unor instanțe de fond (*Guerin versus Franța*).

Totodată, acest drept nu este absolut, iar marja de apreciere aparține statului. Cu referire la caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că dreptul recurențelor de acces la un tribunal în aspectul art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale nu este afectat.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Rață Aglaia și avocatului acesteia Danciuc Ghenadie ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 Cod de Procedură Civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursurile declarate de către Rață Aglaia și avocatul acesteia Danciuc Ghenadie se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Vera Macinskaia

Judecătorii

Maria Ghervas

Dumitru Mardari